

Martha Wells

KAÇAK TELEMETRİ

KATİLBOT GÜNLÜKLERİ 6

Çeviren
Cihan Karamancı

1

Ölü insan kısmen kıvrılmış olarak güvertede yan yatıyordu. Sağ elinin altına kırık bir yayın arayüzü saçılmıştı. Bir sürü ölü insan görmüşlüğüm olduğu için (bir sürü derken abartmıyorum) bir öntarama yürütüp sonuçları arşivdeki veri setleriyle –insan vücut sıcaklıklarının çevresel sıcaklığa oranı, ciltteki morarma ve insanlar öldüğü zaman gerçekleşen, sıvılar da dahil birbirinden iğrenç daha başka çok çeşitli şeyle– kıyasladım. Bunlar uzun süreli belleğimde bulunan verilerdi. Kıyaslama, tahmini bir ölüm zamanı hesaplamamı sağladı. “Yaklaşık dört saat,” dedim.

Dr. Mensah dönüp Kıdemli Memur Indah’la baktı. Yüzündeki ifade alaycıydı. Indah sinirli görünüyordu ama zaten ne zaman yakınında olsam öyle görünürdü. “Nereden biliyorsun?” diye sordu.

Tarama verilerimi, yürütmüş olduğum sorguyu ve kıyaslama sonuçlarını insanların okuyabilecekleri bir rapora

dönüştürüp Mensah için bir kopyayla beraber onun yayın adresine gönderdim. Gözlerini kırıştıran Indah raporu okurken dalgın bir ifadeye büründü. Mensah raporu aldığı bildirmesine rağmen bir kaşı kalkık hâlde Indah'ı seyretmeye devam etti. (Hâlâ tarama ve görsel kullanarak olay yerini inceliyordum ama başımın üzerinde turlayarak çektikleri videoyu benimle paylaşan yeni istihbarat dronlarımdan oluşan bir görev grubum vardı.)

Preservation İstasyonu aktarma merkezindeki bir kavşaktaydık. Yuvarlak alanda buluşan üç küçük koridordan biri, Trans Yanal Baypas adlı büyük bir ikincil ana koridora çıkan kısa bir geçitti. (Buradaki tüm koridorlara isim verilmiş olması az buçuk sinir bozucu bir Preservation geleneği idi.) Adı her neyse, bu pek sık kullanılan bir kavşak değildi; daha ziyade bir meskûn alandan çalışma alanlarından birine ulaşım sağlayan bir kısa yoldu. (Tüzel Kuşak'takilerin aksine burada ziyaretçi alanları ile uzun vadeli istasyon konutları arasında bir ayırım yoktu ama bu durum Preservation'daki en tuhaf şey olmaktan çok uzaktı.)

Ayrıca gerek bu kavşak gerekse genel kapsamda Preservation İstasyonu insanların öldürülmeleri için garip yerlerdi; hem konukların hem de istasyon sakinlerinin tehdit değerlendirmesi düşük olup çoğunlukla kazalara ve liman bölgesi söz konusuyken sarhoşluk kaynaklı aptallık/saldırıcılık vakalarına dayanırdı. Hele bu kavşakta kazaen ölümüne yönelik tehdit değerlendirmesi öyle düşüktü ki sifıra yakındı. Bulduğumuz yerde yüksek tavandaki ışıklardan ve üzerlerinde bazı eski grafitilerin yanı sıra istasyon genelini kapsayan bir tarih sergisi olarak korunmuş çizimlerin bulunduğu standart gümüş-mavi dokulu duvar panellerinden başka bir şey yoktu. Gerçekten kafanıza koyduysanız panellerin ve koruma kaplamasının altındaki elektrik kablolarını yalayarak falan kendinizi öldürmenin bir yolunu

bulabilirdiniz herhalde ama karşımdaki ölü insanın öyle bir şey yapmadığı belliydi.

Bütün istasyonun tehdit değerlendirmesi yüzde 7 hattında sabitti. (Oranı daha da düşürmek için gayrimeskûn bir gezegende olmamız gerekirdi.) (Gayrimeskûn bir gezegende sözleşme gereği hiç görev almamıştım çünkü sözleşme gereği gezegendeysen orası gayrimeskûn olmaktan çıkarıldı.) Zeminde böyle cansız yatan insanlarla asla karşılaşmazdınız.

“Eh,” diye söze girdi raporu okumayı nihayet bitiren Indah. (Biliyorum, insanların yaptığı işler öyle uzun sürüyor ki.) “Bunun ne kadar doğru olduğunu bilmiyorum ama—”

O sırada başka bir güvenlik personeli geldi. Normalde kargo sevkiyatlarında biyolojik tehlike kontrolü yürüten kişinin yayın kimliği Tural’dı. “Tarama analizimize göre kurban öleli yaklaşık dört saat olmuş.”

Indah iç çekti. Belli ki bu bilginin biraz daha şevkle karşılanmasını bekleyen Teknisyen Tural’ın kafası karıştı.

“Kimlik?” diye sordum. Ölü insanın arayüzü kırık olduğu için ondan herhangi bir bilgi alamıyordum. Cinayeti işleyen ölü insanın kimliğini saklamaya çalıştıysa, acaba bu saf bir iyimserliğin göstergesi miydi? Preservation İstasyonu hem daimi mukimlerin hem de istasyona ayak basan geçici her yolcunun kimlik kayıtlarını ve vücut taramalarını bulundururdu. O nedenle kimlik kontrolü yapmak çok zor olmamalıydı. “Bilinen tanıdıkları?”

Tural’ın göz attığı Indah cevap vermesi için başını salladı. “Kimlik bilgileri içeren derialtı bir işaretçi, çip, eklenti veya başka bir şey yoktu. Fiziki ayrıntıları kullanarak yakın zamanda gelmiş yolcuların listesinde bir önarama gerçekleştirdik ama herhangi bir sonuç alamadık.” Indah’ın hoşnutsuz yüz ifadesini görünce eklemeye bulundu. “Bir arayüz olmadan, Revir buraya gelip vücut taraması yapınca

kadar beklemeliyiz ki taramayı ziyaretçi giriş günlükleriyle eşleştirmeyi deneyebilelim.”

“Peki Revir şimdiye dek neden gelmedi?” diye sordu Indah.

Tural alacağı tepkiyi öngörürcesine yüzünü şimdiden buruşturdu. “Bugün okulda önleyici sağlık kontrolü günü ve normalde mobil vücut taraması yapan bot o işle meşgul olabilir? Belki kullandıkları mobil tıp takımını oraya götürmüşlerdir?”

İnsanlar kulağa çok kötü gelmesin diye bazen soru sorar gibi beyanda bulunur ama yine de kulağa kötü gelir.

Indah’ın hiç de hoşnut bir hâli yoktu. Mensah’ın ağzı “bir şeyler söylemek istiyorum ama söylemeyeceğim” tarzında seğirdi. “Onlara bunun acil bir durum olduğunu söyledin mi?”

“Evet,” dedi Tural, “ama durumun olay yerindeki sağlık görevlisi kişiyi ölü/canlandırılmaz ilan edinceye kadar acil sayıldığını, sonrasında da yapmaları gereken acil olmayan şeyler listesinin sonuna aldıklarını söylediler.”

Zaten Preservation her şeyi içinden çıkılmaz bir hâle getirmese olmaz. Bunu buradaki tecrübelerime dayanan mecazi bir anlamda söyleyiyorum. Tamam, evet, o anlamda söylüyorum.

Indah çenesini sıktı. “Bu bir cinayet. Bunu yapan kişi başka birini daha öldürürse—”

Mensah onun sözünü kesti. “Ben onları arayıp bunun kazaen bir ölüm olmadığını ve de evet, acil bir durum olduğunu ve onlara derhal ihtiyaç duyduğumuzu söylerim.” Yeniden cesede bakarken alını kırıştı. “Konsey haberi alır almaz limanı kapattı ve muhafaza gemisini teyakkuza geçirdi ama bu şahsın bir mukim değil de ziyaretçi olduğundan emin misin?”

Muhafaza gemisi, halihazırda nöbet tutarak yağmacıları

istasyona yaklaşmaktan caydırıcı ve ihtiyaç hâlinde gerek yerel gerekse gelip geçici gemilere destek veren silahlı taşıttı. Limanın kapanmasıyla orada, rıhtıma yanaşmış veya yanaşmamış taşıyıcıları konsey aksini iddia edene kadar gitmekten alıkoymuyor olmalıydı.

“Aslına bakarsanız hayır, Konsey Üyesi,” diye itiraf etti Tural. “Bir ziyaretçi olduğunu sadece tahmin ediyoruz.”

“Anlıyorum.” Mensah’ın yüzünde eleştirel bir ifade yoksa da olan ifadeden Tural’ın, Indah’ın veya yakınlardaki herhangi bir kimsenin harika bir iş çıkardığını düşünmediği anlaşılıyordu. Bu durumun İstasyon Güvenliği’nin boyunu aştığı apaçık ortadaydı. (En azından bana göre.)

Indah da bunun farkında olacak ki başı ağrıyormuşçasına burun köprüsünü ovuşturdu. Bir Preservation insanına göre kısa boyluydu, teni Mensah’inkinden biraz daha açık kahverengiydi ve ondan belki yaşça biraz daha büyüktü. Buna rağmen karşısındakini epey etkili bir şekilde yumruklayabilmiş gibi görünmesini sağlayan sağlam, tıknaz bir vücut yapısına sahipti. Daha ziyade idari bir iş olan kıdemli güvenlik memurluğuna o nedenle atandığını sanmıyordum. “Sen yine de kimlik tespiti yapmaya çalış,” dedi Tural’a.

Tural işler iyice sarpa sarmadan kaçmak istercesine oradan ayrıldı. Mensah’ın kaşları hâlâ Indah’a çevriliydi ve giderek sivrilmekteydi. (Tam olarak değil. Tarif etmesi zor. Görmeden anlayamazsınız.) Indah ellerini bezgince kaldırdı. “Pekâlâ, gelin meseleyi enine boyuna konuşalım.”

Mensah bizi olay yerinden çıkarıp Trans Yanal Baypas’a geçirdi. Geniş mekân transparan bir lombardan bakılıyormuşçasına gezegen yüzeyinin bir dizi holografik görüntüsünü yansıtan yüksek, kemerli bir tavana sahipti. İstasyonun ana aktarma merkezinin bir kolu olan bu yer bir hizmet ofisleri bölümüne kadar uzanarak ikmal alanlarına dallanıyordu. Şu an için trafik asgari düzeydeydi ama istas-

yon için çalışan bir bot ışıklı bir çubukla insanları, geliştirilmiş insanları ve dron teslimat uçucularını gerek kavşak girişinden gerekse İstasyon Güvenliği'ne ait ekipmandan uzak tutuyordu. Orada dikilen bir grup güvenlik memuru bizi seyretmiyormuş gibi yapmaya çalışıyordu. Mensah'ın bizimle birlikte aşağı inen iki konsey asistanı, güvenlik memurlarını eleştirel bir gözle süzüyordu.

Bot bir mahremiyet kalkanı açabilirdi ama Mensah ile Indah bir gıda servis mekânının girişini örten kürek biçimli dev yapraklara sahip büyük bir bitki topluluğunun arkasına geçmekle yetindiler. (Çok sayıda dilde yazılmış bir yayın imleci ve Preservation Standart Terminolojisi'ni esas alan renkli bir tabela, mekânın "Nişastalı Yemekler!!!" adını taşıdığını ve döngü istirahat periyodu nedeniyle kapalı olduğunu belirtiyordu.)

Burası nispeten mahremdi ama yine de bize bir dinleme cihazı yöneltilmesi girişimlerine karşı dronlarıma tarama yaptırđım. Indah bana baktı. "Bu konuda tecrübeli misin?"

Onu dronlarım vasıtasıyla seyrederek bakışlarımı Nişastalı Yemekler!!! tabelasında tuttuğm. Tabelada nişastalı yemekler olduğunu tahmin ettiğim şeylerin çevresinde minik figürler dans ediyordu. "Ölü insanlar konusunda mı? Tabii."

Mensah sivrilen kaşlarını bu sefer bana yöneltti ve özel bir bağlantı için yayını tıklattı. Bağlantıyı güvenli hâle getirmemin ardından, *Sence bunu GrayCris mi yaptı?* diye mesaj yolladı.

Öf, belki? Şu an elimizdeki tek şey Mensah'la yahut GrayCris'in hedef almak isteyebileceği diğer insanlarımla arasında herhangi bir bağlantı emaresi bulunmayan uygun-suz bir ölümdü. *Henüz bir değerlendirme yapmama yetecek kadar veri sahibi değilim*, dedim ona.

Anlaşıldı. Sonra ekledi: Bu işte İstasyon Güvenliği'yle be-

raber çalışmanı istiyorum. Kurumsal sorunlarımızla hiçbir ilgisi olmasa bile senin için iyi bir fırsat.

Bir öf daha. *Beni istemiyorlar ki*, dedim ona. (Hey, ben de beni istemem ama kendi kendimi başımdan savamam ya.) Hem meseleyi kendi başıma soruşturmam daha kolay olurdu – özellikle de soruşturmalarım ansızın ölüveren GrayCris ajanlarından kurtulmak gibi şeyler yapmamı gerektirirse.

(Hayır, ölü insanı ben öldürmedim. Tanrı aşkına, öldürseydim cesedi aktarma merkezine bırakmazdım.)

Preservation İttifakı'nda kalmak istiyorsan İstasyon Güvenliği'yle arandaki ilişkiyi geliştirmen bize sonsuz fayda sağlar, dedi Mensah. *Hatta sonunda seni danışman olarak tutabilirler.* Mensah “bunları senin iyiliğin için söylüyorum, salak” tonunu pek takınmazdı; dolayısıyla şimdi takınması bunun sahiden de iyi bir fikir olduğunu düşündüğünün habercisiydi. Ayrıca salak değilim ve haklı olduğunun farkındaydım. Ama zaten Preservation'dan hoşlanmasam ve o da benden hoşlanmasa bile şimdilik çekip gidemezdim. Tehdit değerlendirmelerim hâlâ gittikçe yükseliyordu. (Belirli aralıklarla kontrol etmektense gerçek zamanlı güncellemeler alabilmek için tehdit değerlendirme modülüne artık hep bağlıydım ve evet, her şeye tepki verdiği için kesintisiz bir rahatsızlık kaynağıydı. Hayır, tedirginliğime faydası dokunmuyordu. Ama gerekliydi.)

İstasyon Güvenliği'ne GrayCris tehlikesi hakkında bilgi verilmişti ama onlara duyduğum güven, onların bana duyduğu kadardı. (Yani hemen hemen hiç.) Ayrıca kurumsal saldırılar konusunda tecrübeli değillerdi. İşleri çoğunlukla kazalarda ilkyardım, güvenlik ekipmanı bakımı ve yasadışı tehlikeli kargo taramasıydı, suikast teşebbüslerini püskürtmek değil. Limanın dışında devriye bile gezmiyorlardı.

İndah yayında baş başa konuştuğumuzu bildiğini ele ve-

ren ekşi bir suratla bizi seyrediyordu. Mensah bana çatık kaşla bakmayı sürdürdüğünden Indah'ın sorusunu yanıtladım. “Evet, kontrollü şartlar altında şüpheli ölümleri soruşturmada tecrübeliyim.”

Indah'ın bakışları pek de şüpheli değildi. “Ne gibi kontrollü şartlar?”

“İzole çalışma tesisleri.”

Yüzü daha da asıldı. “Kurumsal köle çalışma kampları.”

“Evet,” dedim, “ama biz GüvBirimler onlara öyle dersek Pazarlama ve Markalama Departmanı kızar ve beynimize bir elektrik akımı verilerek sinirsel dokumuzdan küçük parçalar kızartılır.”

Indah yüzünü buruşturdu. Mensah “artık tatmin oldun mu” ile “ne diyeceksen de” karışımı bir ifadeyle kollarını göğsünde kavuşturdu. Indah bana gözlerini kıstı. “Dr. Mensah'ın seni bu soruşturmaya dahil etmek istediğini biliyorum. Bizimle çalışmaya razı mısınız?”

Tamam, geçmişte bu tür şeyleri soruşturduğumu iddia ederken yalan söylemiyorum. İster madencilik alanında olsun ister... Peki, genellikle madencilik alanındaki izole kurumsal projelerde insanlara yönelik en büyük tehlike yağmacılar, insan yiyen kızgın fauna veya asi GüvBirimler değildir; asıl tehlike diğer insanlardır. Birbirlerini kazara ya da kasten öldürürler ve sizin bunu çabucak örtbas etmeniz gerekir çünkü öyle şeyler poliçeyi tehlikeye sokar ve firmanın hasar ödemesi yapıp yapmayacağını belirler. GüvBirimlere MerSistem tarafından görüntülü ve sesli delil toplamaları emredilir çünkü insan denetmenlere hiç kimse güvenmez – diğer insan denetmenler de dahil.

İnsanların birbirlerini mesela yemek dağıtımı sırasında bütün yemekhanenin gözü önünde değil de gizli saklı öldürdükleri bazı durumlarla başa çıkmışlığım vardı ama bunların çoğu hafıza silinmesi (silinmeleri) öncesinde

gerçekleştigi için ayrıntular belirsizdi. Başka bir insanın yaşam destek paketini sabote etmeye çalışmak yahut su stokunu zehirlemek gibi saldırgan veya yıkıcı davranışlara karşı dikkatli olarak daha en başta birbirlerini öldürmelerini engellemek daha iyi bir yöntemdi. Girişim sonrasında TıpSisteme onları bir ölçüm için çağırmasını bildirirdiniz veya TıpSistem onları vazgeçmeye ikna edemezse denetme- ne bilgi vererek insanların başka bir kısma alınmalarını ve böylece başka birinin sorunu hâline gelmelerini sağladınız. Ama her neyse, önemli olan meselenin o noktaya gelmesini önlemektir.

(Bu sözleşmelerde tüm insanlar ortalıkta koşuşturarak birbirlerini katletmeye çalışıyorlarmış gibi bir izlenim verdiğimin farkındayım ama aslında olay HaveRatton'a giderken bindiğim taşıyıcıda olduğu gibiydi. Gemideki zavallı yolcular bir geliştirilmiş insan güvenlik danışmanı olduğumu sanmıştı. İşçilik sözleşmesi imzalamanın hüsranı ve korkusuyla yakınıp durmuşlar ve aralarında kavga etmişlerdi. Gerçekten sözleşmeli işçilik yapmaksızın durumu çok daha beter bir hâle getirmişti.)

İdari modülümü *hack*lediğimden beri olup biten her şeye dair arşivlerim vardı ama o zaman zarfında konuyla ilgili olarak şimdiki kadar tecrübeli değildim. Yine de gizem kategorisinde binlerce saatlik medyam bulunduğu için yüzde 60 ila 70 arası yalan yanlış zırvadan ibaret bir yığın teorik bilgiye sahiptim.

Fakat Mensah haklıydı; uygunsuz ölüm istasyonda GrayCris bağlantılı faaliyetler yürütüldüğünün bir işaretiyse, bunu keşfetmenin en iyi yolu soruşturmaya müdahil olmaktı. “Evet,” dedim. “Belirlediğim şartlara uygun olarak Dr. Mensah çevresindeki güvenliği artırır mısınız?” Evet, bu süregiden bir tartışmaydı.

İndah yine çenesini sıktı (bu gidişle kendine zarar ve-

recekti) ama, “Elbette,” dedi. “İstasyonda başıboş bir katil varken konsey ve Dr. Mensah çevresindekiler de dahil tüm güvenlik seviyelerini yükseltiyorum. Bana işimi nasıl yapacağımı söylemene ihtiyacım yok.”

Aman ne güzel, belki güvenlik seviyesi ucu ucuna yeterliden büyük ölçüde yeterliye çıkardı. Yüz ifademi bozmadım çünkü Indah’ın tepki vermememe, tepki vermemden daha çok sinirleneceğini biliyordum.

Mensah “birbirinizi usandırmaya çalışıyorsunuz ama en çok beni usandırılıyorsunuz” dercesine genzini temizledi. “Herhalde bir istihdam sözleşmesi hazırlanacaktır.”

Indah’ın sesi alaycıydı. “Hazırlanacak. O dehşet verici avukatı peşime takmana gerek yok.”

“Dehşet verici” dediğine göre Pin-Lee’yi kastediyordu. Anlaşılan Tüzel Kuşak’taki sözleşme kanunlarıyla baş etmede bir numaralı Preservation uzmanı olmak Pin-Lee’yi bir avukatın MuharebeBirim versiyonu hâline getiriyordu âdeta.

Preservation vatandaşlarına sunulan istihdam sözleşmeleri epey basitti çünkü gezegensel kanunnameleri zaten bir yığın bütünleşik koruma içerirdi. (Örneğin insanlar ve geliştirilmiş insanlar emek haklarını veya bedensel özerkliklerini kalıcı surette devredemez; öyle bir şey düpedüz yasadışıdır.)

Fakat ben bir vatandaş olmadığım gibi esasen bir şahıs da değildim ve bu durum işimi daha da yokuşa sürüyordu. Gel gör ki Pin-Lee’nin hazırlayacağı sözleşme bana istemediğim bir şey yaptırılmayacaklarını garantilemenin yanı sıra bu işten bir nakit kartı almamı sağlardı. (Preservation Konseyi’nin bana temelli mülteci statüsü tanınmasını teşvik etmenin bir yolu olarak işe girmem fikrini ilk konuştuğumuz zaman, aktif bir katılımcı olduğum türden sözleşmeler hakkında pek bilgili değildim. Önceki sözleşmelerim

firmaıyla imzalanan kiralama sözleşmeleri idi ve onlarda bir ekipmandan ibarettim.) “Endişelenme, canın ne zaman isterse bir götoş gibi çekip gitme hakkını koruyacağım,” diye söz vermişti Pin-Lee.

(“Kişi kendinden bilir,” cevabını vermiştim.)

(“Millet, lütfen,” demişti Mensah. “Evi bir sonraki arayışında ergenler arasındaki tartışmalarda arabuluculuk etmem planlandı ve o iş için sabrımın tamamına ihtiyacım olacak.”)

Bunu yaparsam, uygunsuz cinayetin Mensah’a yönelik bir tehdidin belirtisi olmadığını sağlama alma maksadıyla hemen işe koyulmak istiyordum. Dahası seyredeceğim bir yığın indirilmiş şovum vardı. “Artık ölü insanı inceleyebilir miyim?” diye sordum.

İndah bezgin bir tavır takınmakla yetindi. “Rica etsem soruşturma süresince kurbandan ‘müteveffa’ veya ‘kurban’ diye bahseder misin?” Cevap beklemeden, gitmek için döndü.

Mensah’ın ağzını oynatarak bana *kes şunu* demesini kaçırdı. (Galiba yayın her türlü iletişim yöntemi için yeterli değil, özellikle de kötü kötü bakmaları içeriyorlarsa.)